

Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XIV

Reus Dijous 10 d' Agost de 1899

Núm. 3336

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari i en las principals llibrerías d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Mallofré, carrer Junquera, 6.
No s' retornan los originals encara que no s' publicuin.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes Ptas. 1
n provincias trimestre 3'50
Extranjer y Ultramar 7
Anueis, a preus convencionals.

Farmacia Serra

12 ANYS

de continuadas curacions y d' una acceptació general, son las millors probas pera demostrar que 'l

XAROP SERRA

es lo millor remey pera combatre per crónica y rebelde que sia tota classe de

Oberta tota la nit

La que paga més contribució de la provincia.

INSTITUT VACUNÓGENO SUÍS LAUSSANNE

Dipòsit exclusiu a Reus

D. ANTON SERRA (farmacéutich)

Arrabál Santa Anna, 80.

LINFIA

Ptas.

Tubo pera 2 ó 3 vacunas 1'00
Tubo pera 8 á 10 vacunas 1'50
Tubo pera 20 á 25 vacunas 3'00
Estoig ab 5 tubos pera 2 á 3 vacunas 4'00

PULPA

Ptas.

Placas pera 3 á 4 vacunas 1'50
Placas pera 6 á 8 vacunas 3'00
Frascos pera 25 vacunas 8'00
Frascos pera 50 vacunas 15'00

ELECTRA REUSENSE

Suministre de forsa ab ELECTRO-MOTOR

Aquesta Societat suministrará forsa motris ab ELECTRO-MOTORS als industrials que ho sollicitin.

Los Motors de corrent continua a la vegada que extraordinarias condicions d' economia en lo cost de compra y consum, reuneixen las de marxa silenciosa, gran llumosa, espay reduhit y facilissim man-ig, ventajis difícils d' obtenir ab altres sistemas. Tenen marxa senzillament variable y ab un simple moviment de palanca se regulan y cambian a voluntat, las velocitats minima á maxima.

Los gastos d' oli pera son engrassament y sos desgasts, son tan insignificants, que poden en realitat considerarse com nuls.

En aquestas oficinas se facilitarán cuanta classe de datos stan necessaris.

Reus 9 Juny 1899.—Per la *Electra Reusense*, LO DIRECTOR.

Secció doctrinal

La falsa historia d' Espanya

1808

Ja torném a tenir en circulació, a propòsit dels suposats projectes d' anejió a França, els heroismes del Bruch, Girona y Saragossa; com si pera combatre l' anejió no hi hagués més arguments que falsejar altra vegada la historia d' Espanya.

Es la sugestió dels fets historichs llunyans engestrada grandíssima pera tots los esperits, y per aixó la historia ha servit sempre pera tota propaganda política; mes com a Espanya en cap mes nació; perque es ben cert que a una ensenyansa y propagació d' una Historia arreglada (com la que 'ls inglesos confeccionavan pera las escolias d' Irlanda), den l' «espanyolisme» intranzigent la seva major savia pera sa creixensa, com bona part la Historia falsa; va empenyer ara aquestos dias a creurens invencibles y a combatre sense vaixells ni canóns, sense exèrcit ni diners, ab lo colós de Nort América. L' endemà de la terrible desfeta, fins els intel·lectuals de Madrid més espanyols reconeixian que Lepanto, San Quintín y Pavia, y 'ls recorts de Girona y Saragossa havian fet mes mal que una pedregada.

Y per aixó que 'ns feu perdre la idea de la realitat hi torném altra vegada. Ja es hora, donchs, que comencem una propaganda activa pera escampar y fer a saber als caràcters de la guerra del any vuyt, aquesta guerra ahont l' Espanya del sigle XIX se mostrá tal com es, «no una, santa é indivisible», com crech que ha dit en Romero en lo Congrès (encara que en Romero ho ha dit tot pera servir a totes las opinions), sino variada, múltiple, sense un sentiment de solidaritat,

sense ser una verdadera nació, moventse primer per un gran sentiment religiós y polítich, no tant per sentiment de patria, y en tot cas per la patria regional é històrica.

Fou lo sentiment religiós primer; fou ademés el partit que volia veure fora al inepte Carlos IV, creyent que ab son fill «el deseado» Fernand VII, la regeneració y avansament del país comensaria; fou l' auxili poderosíssim de Inglaterra, sos generals y sos estols de barcos y sos exèrcits lo que principalment engendrè la heroica lluyta.

Perém per camp de análisis, Girona, la ciutat que llavors se feu immortal; si es vol Catalunya entera.

Havien invadit els exèrcits de la revolució francesa en 1794 y 1795, en nos dias en que las escenas del terror y la desolació de Lluís XVI tenian esperats els esperits profundament religiosos y fortament inclinats al respecte dels reys; els soldats francesos, al desbandarse pel plá d' Amourda, se presentaven com los fills de la Revolució, mentres l' exèrcit espanyol recullava de desfeta en desfeta. La evident incapacitat dels governants espanyols feya compondre a una assemblea que s' reuní a Manresa, elegida per tots los corregiments, que Catalunya devía salvarse ella per si sola, y llavors s' aixecan els somatents ab las primeras «partidas» de montanyenchs, dirigits per capellans y frares; era la guerra religiosa y anti-evolucionaria, que finí sense desplegar-se, perque vingué aviat la pau. Aixó fou la «guerra gran». Dotze anys més tart, en 1808, entravan els exèrcits de Napoleón I, representant també de la Revolució. Se trobavan casi la mateixa gent d' una y altra banda.

El partit de Fernand VII clamava per la esclavitut del Rey a Bayona y la deslleialtat de Napoleón I, pero qui més se movian eran las ordres religioses y l' clero. Napoleón fou comparat al Antichrist, s' explotá 'l sentiment religiós del poble rural en 1808, ben net y

clar, com l' explotaren els revolucionaris catalans de 1640; a tot aixó, lo mateix desgavell é incapacitat del Estat espanyol. Finalment los crits d' independència pera salvarse Catalunya tota sola y 'l congrés catalá se reuní a Tarragona, aixís com en l' altra guerra s' havia ajustat a Manresa.

Llegeixis las proclamans, els diaris, els folletos de aquells dies; apenas se parla d' Espanya; son Fernando VII, la religió, la tirania revolucionaria, las de que tot ne va plé. Pera donar caràcter més religiós a la guerra se veuen capellans davant de las collas armades; Girois nomena capitá general a Sant Narcís y li entrega un bastó de mando y una espasa que deposita en lo sepulcre del sant y un notari li notifica 'l nomenament y aixís comensa l' heroisme d' aquella ciutat, heroisme de sos habitants y comarcans, heroisme de un regiment de irlandesos, el de Ultonia per tota guarnició, de uns quants emigrats, entre ells el defensor del castell de Montjuich de Girona, el francès realista en Blay Fournás, heroisme que arribá a un punt tant alt y tan gran, que sols l' exaltació religiosa pot explicarho.

Fetas las paus, tornat Fernand VII en 1814, revoca primer, com tothom sep, y proclama després en 1820 la constitució de Cadiz esclatant a Catalunya en 1822 una forta sublevació absolutista ab caràcter molt marcat de guerra religiosa; quan donchs feya sols sis anys que s' havia acabat l' altra contra la revolució presentada per Napoleón. De la gent del any vuyt, be es veritat que Manso, Lloveras y Milans, que havian adquirit graus en l' exèrcit, se posaren resoltament al costat dels constitucionals, més tots els *cabecillas* se anaren ab el partit teocrátich y absolutista, el que es una demostració a posteriori fortíssima de las ideas dels guerrillers de la guerra dita de la independència. Com de fet el *cabecilla* «El Trancense» feu la guerra del any vuyt ascendint a capitá, aixís també feu Miralles de Cervera, aixís en Geo d' ls Estanyes que havia lluytat l' any vuyt en las montanyes de B-rga y 'l més conegut de tots mossos Antoa, que en els primers temps de la guerra contra Napoleón promogué la sublevació dels estudiants catalans (1). Y la demostració se completa ab lo fet de la intervenció francesa en aquells dias, la dels «cent mil fills de Sant Lluís» en 1823; tant estrangers aquestos com els soldats de Napoleón, francesos uns y altres, que entraren a Girona quan encara las bretxes del siti estavan obertas y tacades de sench.

¿Ahont era l'esperit patri? en va la Diputació liberal de Catalunya publicava en catalá una curiosa proclama, recordant los fets de sis anysarrera fent memoria del Bruch y Girona. «Reuníabam el jubliu (scrivia un autor abalvístic de la entrada dels francesos a Girona) que manifestaban las filialíssimas ciudades de Girona y Vich al versar libras del yugo constitucional para siempre, recordando al aire mil vivas a la Religión y al Rey» (2). Aixís reb'an als exèrcits francesos. Sols Barcelona r' eut algun temps capitulant en 2 de Novembre de 1823.

¿Ahont era l' esperit de patria espanyola que se retrau, per exemple, en la guerra del any vuyt? Per lo que respecta a Catalunya, mal argument, se 'n pot traure; brota vigorós l' esperit autonómich catalá en duas poderosas branques, la del partit s'francesat y liberal que aconselá a Napoleón y fou l' autor de las proclamans autonomistas y diaris ben coneguts, no tant com la organizació d' aquest partit que no ha sigut prou estudiada, y una altra branca, ben vigorosa, la que volgué resistir a Napoleón, la del Congrès de Tarragona, realista y religiosa, pero també autonomista ¿De patria espanyola, qué? Sols Fernand VII desitjat com a representació de la monarquia. Res més.

J. PELLA y FORGAS.

(1) GALLI. «Memorias sobre la guerra de Cataluña en los años de 1822 y 1823».—Barcelona, imp. Bergues, 1835.

(2) «Memoria para la historia de la última guerra civil de España», por J. M. R.—Barcelona, 1826, imp. Brusi, tomo 2, pág. 265.

Manifest del Sindicat Agrícola DE REQUENA Als viticultors espanyols

(CONTINUACIÓ)

Y no s'invocui'l principi econòmic de que lo que l'Estat ha de procurar es que hi hagi molta exportació; que entrin per sas fronteres molt número de milions; nosaltres no discutim aquest principi, que considerem indiscutible; l'acatem, pero se'ns ocorreix preguntar: ¿es potser que, ab aquesta mida, la exportació de vins espanyols perdria'l número efectiu de milions de pessetas? Nosaltres afirmem que no, y anem á demostrarho.

Hi ha duas classes d'exportacions: la una temporal, la que varia segons los preus del article, la que, com dona veleydosa, corre tots los mercats buscant sempre la sobra de producte, la brutal, la que no té normalitat, la que diu al culliter:

—Tú no tens ahont colocal ton article; has de vendre; tú baixaras.

L'altra es la que crea'l treball, la inteligencia y'l capital en amigable consorci reunits, quan la sobra de producte no'ls colocal devant ruinosa competencia. Aquesta classe d'exportació es la que viu unida á la serietat comercial; es la que té per companyera la ganancia módica y segura, sense portar arrastrada ab lo carro de son negoci la quebra fraudulenta ó la ganancia fabulosa; es la que acredita'ls articles, las marcas; es la que diu al consumidor:

—Tú necessitas mon producte: aquest es bó; tú'l comprarás.

Y aquesta segona classe d'exportació es la que aquí surgirá tan prompte com la prohibició d'alcohol industrial fos un fet, superant en número de milions de pessetas á la que avuy tenim.

Perque no tindriam d'anar com á mendicants de porta en porta ab la abrumadora càrrega de nostra sobra de productes. Perque'ls ports que ara se'ns tancan, s'obrirán. Perque hi haurá duas classes de vi: lo de la exportació y'l de la fabrica. Perque'l culliter podria seleccionar sas classes, cuydant ab esmero la millor pera dedicarla á la exportació, y obtenint de l'altra preu més modest, pero remunerador. Perque aumentaria prodigiosament la cullita al aumentar'l esmero en lo cultiu, y aquest augment impediria'l alsa exagerada dels preus y sa estabilitat faria que'l vi fos diner y las viayas propietat.

Mes pera conseguir cosa tan justa, tan sensata, tan llògica, pera conseguir lo benestar de catorze milions d'habitants y la florent prosperitat de mils de milions de pessetas, tenim enfront los interessos, sempre respectables, d'unas quantes fabricas d'alcohol industrial, que bé podrian dedicarse á fer alcohol de vi, obtenint ganancias més módicas y renunciant á las fabulosas que están habituats á alcansar. Perque no se'ns diga que aquestas fabricas protegeixen cap producció eminentment nacional; perque no se'ns vulga fer oreure que son tancament ocasionaria perjudicis á la nostra agricultura.

Oblidat tenim que no consumeixen cap fruit nacional; que al tancar no'ls lesiona més que particulars, ports borts interessos, creats á la sombra del frau, que niugú, absolutament ningú, protestaria per la mida, puig los estadisticas demostren que á Espanya s'introduheixen anyalment centenars de milions de kilògrams d'ordi, de civada, de blat, de tots los productes fariners que per sas condicions serveixen pera la fabricació del alcohol; y aquestos fruits se consumeixen, no sols en aquesta fabricació, sino en altres usos, perque Espanya no produheix los que ses necessitats exigeixen, y es en vá que nostres governs, que nostres estadisticas vulgan impedir la introducció d'aquets fruits ab tarifas d'aduanas prohibitivas, puig aquestos son tan variats, sos usos son tan múltiples, tan indispensables á la vida, que hi haurá que sitiar per fam á mitja Espanya y convertir nostras fronteres en muralla inaccessible.

No ignora aquest Sindicat la campanya empresa per los alcoholers en favor de sa fabricació ab fruits nacionals, y especialment la sostinguda pera produhir los alcoholos ab arrós. Respecte al primer punt, demostrat està que'ls alcoholos no poden produhirse ab fruits nacionals, perque aquestos no existeixen de sobra, y es, per tant, evident que lo que aquí s'vol es cubrir ab los colors de la bandera nacional lo contrabando de la mercaderia extranjera. Respecte al segon punt, aixó es, la fabricació dels alcoholos industrials ab arrós, té l'assumpto un doble aspecte de malignitat al ensemps que de senzillesa, y be mereix capital ap'rt.

¿D'ahont ha sortit la idea de fabricar ab l'arrós alcoholos industrials? ¿Dels arrossers? ¿Dels fabricants d'alcoholos? ¿Es que la idea ha surgit per inspiració espontánea, sens que avans fos cultivada, escampada ab expressa malignitat per determinats elements? ¿Per que en otras crisis que la producció arrossera ha sofert no s'ha parlat may de fabricar alcohol d'aquest article?

Voldriam conixer los misteriosos camins per ahont ha sigut conhidada la especie, les sombras ahont s'ha engendrat.

Mes lo que regoneixem, lo que no podem discutir ni negar es que s'intente, es que, potser aparentment, s'ha conseguit colocal devant d'interessos sagrats, altres interessos; devant d'una producció importantissima, altra producció també respectable; devant dels culliters de vi, los culliters d'arrós.

Però ¿es cert aquest dualisme? ¿Existeix aqueixa incompatibilitat? Los interessos dels arrossers, ¿están efectivamente devant dels viticultors? ¿Es cert ó es en-

ganyós cant de sirena pera arrastrar á uns y altres á la lluyta, lluyta de la que s'espera que vinga la trancacció, y, junt en aquesta, lo salvament del barco pirata que s'enfonza? ¡Nol Nosaltres no anirem á aqueixa lluyta, apesar de sapiguer que som los més; no invocarem nostres drets, la rahó que'ns assisteix; nosaltres no farem més que invitar á nostres estimats compatriotas los arrossers á que, oblidant la desgracia que sobre'ells pesa, desgracia ocasionada per la mutilació que ha sofert la patria, nos acompanyin, siquera sia per breus moments, per l'árit camp del càlcul mercantil, y portant per companyera la rahó, inspirada en lo sentit práctic en que aquesta deu inspirarse, junts fem algunas reflexions.

¿Qué desitjan los arrossers? ¿Que'l alcohol se fassi d'arrós ó que'ls produheixi de tots los fruits nacionals? ¿Aixó ó que sa fabricació sia lliure y s'obtinga de tots los fruits, tant nacionals com extranjers? Si es lo primer, ¿en quins inmensos camps, en quinas infinitas etapas de terreno van á recolectar los dos milions de sachos de cent kilos d'arrós, que suposant á aquest una producció de trenta per cent, son necessaris pera conseguir los 600.000 hectòlitres en que hem calculat lo que las fabricas d'alcohol industrial destilan? Y si es lo segon, aixó es, si'l alcohol s'ha de fabricar únicament de fruits nacionals, ¿en quina forma van á establir la fiscalisació pera que aixó s'realisi? ¿Tancant las fronteres á tots los fruits de que'l alcohol se fabrica? ¿Y ab quina dret? ¿Es que la civada russa, es que'l blat d'América (que en alguns pants es comestible), es que altres molts fruits fariners que per nostres aduanas passen se gastan únicament en la fabricació d'alcohol? ¿Quins governs, quinar estadisticas serian capassos d'intentar tal absurdo? ¿Cóm anaven á imposar semblant contribució, tal carestia en los preus dels articles del país? Y si d'aquest modo no es possible, ¿cóm fiscalisar, cóm impedir que'ls alcoholos se fassin de tots los fruits, lo mateix dels extranjers que dels nacionals? ¿Intervenint las fabricas? ¿Y quinas extranyas marcas, quins misteriosos al ensemps que clars signes havian de portar los fruits pera distingir la civada russa de la manzega, lo blat d'América del nacional? Y fins essent aixó possible, á quina alfareria celest s'encarregarían, pera que resultessin perfectes, los homes que intervinguessen en tan extranya fiscalisació?

(Acabará.)

CRÓNICA

Sessió del Ajuntament

De primera convocatori fou íá que ahir celebrá nostre Excm. Ajuntament baix la presidencia del M. I. Sr. Alcalde D. Pau Font de Rubinat y ab asistencia dels regidors senyors Navás (E), Palliejá, Jordana, Aguadé, Mayner, Moños, Guasch, Artés, Vergés, Nongués, Borrás, Oiva y Briansó.

S'aprobá l'acta de la sessió anterior.

Lo Consistori quedá enterat d'una comunicació de la Junta d'Instrucció Pública de Tarragona, manifestant que'l mestre de la escola superior d'aquesta ciutat senyor Navarro havia sigut jubiat, y que deixava de ser mestre.

Lo senyor Secretari manifestá que'ls B. O. de la present setmana no contenian cap assumpto d'interés pera lo Corporació Municipal.

Se llegí la contracta feta per la secció de Foment per la compra d'aygua de la mina anomenada de Camps, del poble de Maspajols, la qual'l Ajuntament se compromet obtindre part del caudal de dita mina fins lo 15 de Novembre.

Lo senyor Briansó trobá que es massa llarga la fetxa en que s'compromet'l Ajuntament á obtindre dita aygua, perque avans d'aquesta fetxa ja acostuma á ploure y no'n falta.

Lo senyor Palliejá digné que ha sigut aquesta fetxa per volguerhe aixis los socis de la mina, donchs d'altra manera no podian obtindre l'aygua que tant necessita Reus y á més fins á aquesta fetxa l'han obtingut més barato.

Quedá aprobada la contracta.

Se doná compte del resultat de la subasta celebrada lo dia 8 del corrent pera'l pes de carros y garrofas.

A petició de D. Félix Ruiz s'acordá que'l Ajuntament pagui las fullas que acreditan ser aquest posehidor de censals á rahó de cinch pessetas per cada censal.

S'aprobaren las liquidacions presentadas per'l Arquitecte municipal.

S'aprobaren varis comptes de particulars.

Preguntá'l senyor President si algun senyor regidor volia fer ús de la paraula, y no responen ningú, s'aixecá la sessió.

QUE CONSTE.—El periódico catalanista (?) local, en forma que no hemos de calificar, basta leer el sueltó, nos pide ayer le aclaremos el sentido de las palabras de uno nuestro que dicen así:

“Tiempo vendrá de saldár cuentas, y sabido es que nosotros tenemos acreditada la paciencia.”

Ajudimos y bien transparentemente por cierto, tan transparentemente que se necesita querer ser ciego de entendimiento para no verlo, á la “campanya” que contra “La Autonomia” se hizo tratando de presentarla como anarquista.

Esto constitula para nosotros una cuenta que saldár y la saldamos teniendo la satisfacció inmensa, imponderable, de ver que todo el país, la Regente inclusive y hasta nuestros injuriadores y calumniadores se ponlan á nuestro lado. Bien es verdad que esto era “tres años después” de habernos denunciado como enemigos de todo orden social.

Tres años aguardamos entonces que la opinion pública unánimemente nos diese la razón.

¿Es ó no tener paciencia?

Ahora aguardaremos el tiempo que sea preciso hasta que la opinion y los acontecimientos se pongan de nuestro lado, como se pondrán, porque el que tiene la razón y la justicia de su parte siempre triunfa.

Podrá tardar, pero nunca es tarde si la dicha es buena, haya ó no “conjuras” que existen y se revelan, pese al disimulo de los conjurados, en la naturaleza de los ataques, en la identidad de las palabras y de la intención.

Conste también que la “La Autonomia” y todos cuantos con ella simpatizan, afirman su fe revolucionaria, por considerar la revolucion como único medio de realzar á este país desdichado; de la propia suerte que abominan de todo acto que pueda revestir carácter de crimen, sea quien fuere quien lo cometa y los medios que se empleen para realizarlo.

(De «La Autonomia» d'ahir.)

Que consti aixis cap inconvenient hi tenim.

Nos plau que'l periódich autonomista, sense interrogants, no hagi despreciat la nostra pregunta del número de dimars y vingui donantnos una satisfacció, més completa de la que esperavam.

Res hi fá que segueixi creyent en las conjuras, en fantasmas y en bruixas com los nens de pochos anys ó las personas d'escossos coneixements intellectuals.

La nostra campanya la motivá lo poch escrípol en que desde las columnas del periódich republica s'infamava y calumniava á personas que fora pecat compararlas ab las del colega.

Sols la varém iniciar y sols aném, y si covarts estém ara en los atachs, covarts estavam als primers dias.

Ho varem dir en lletres de motllo: entre'ls covarts ens reservavam lo número 1 y titul de covart nos expedí lo nostre contrincant.

Esperém que'ls aconteixements donguin la rahó al que la necessiti.

Pera aquesta nit la empresa del «Circo Ecuestre Feijóo» anuncia un variat espectacle en lo que hi debutará'l artista Ferroni, conegut ja de nostre públich.

Es d'augurar una bona entrada á la empresa.

Los individuos de la brigada municipal ahir travallavam en l'arreglo del pis del Passatge de Sardá, al qual s'hi posá alguna carretada de matzaca.

Prou falta hi feya.

Ahir rebérem la visita de nostre company en la premsa lo redactor de Las Noticias de Barcelona don Eusebi Cuellar, qui vingué á nostra ciutat per serveys del periódich y al objecte de celebrar «interviews» ab los quefes dels partits locals y especialment de las personas més interessadas en la cuestió d'actualitat pera Catalunya, de la que sembla que'l citat colega ne vol treure partit pera'l servey d'informació.

Lo senyor Cuellar sortí á la nit cap á Barcelona.

Aquest dematí en lo Camaril del Santuari de la Verge de Misericordia s'uniran en matrimoni la bella

senyoreta D.ª Lluïsa Nebra y Tristany ab lo conegut argentier D. Joseph Ripoll.

La boda se celebrará ab un espléndit diner en lo Restaurant del Café de París.

Los recents cassats sortiran en lo corren de la tarde cap a Barcelona y desde allí al Baleari de Riba.

Rebin nostra més coral enhorabona, desitjantlos hi tota classe de prosperitats en sa nova vida.

Lo carregament de blat que arribá al port de Tarragona en lo vapor inglés «Milo», es pera la casa de comers d'aquesta ciutat senyor Mangrané y fills de Guix.

La «Gaceta» d'ans d'ahir publica una disposició del ministre de Foment pera que quedin sens efecte les reformas sobre ensenyansa últimament decretadas, en atenció a que no han sigut aprobats los pressuposts.

Ha mort a Zamora lo sabí teólech, deá d'aquella catedral, don Celestino Pazos, autor del follet «El liberalismo nos es pecado», contestació al del senyor Sardá.

Se troba vacant en las escuelas del Ateneo Manresá una escola de mestre superior, dotada ab l'haber anyal de 1.800 pessetas, y qual plassa s'anuncia per oposició mediant las condiciones següents: Presentació del títul de mestre superior, sent preferit, en igualtat d'oposicions, lo qui reunexi millors condiciones en concepte d'altras assignaturas aprobadas, com las de partida doble ó teneduría de llibres, dibuix, idiomas, etc.

Los opositors deurán presentarse en lo local de dit Ateneo lo dia primer d'Octubre próxim vinent devant d'un tribunal d'exámen, compost de senyors professors; pera desenrotllar los temas que dit tribunal los hi indiqui.

Lo recaudat ahir en la Administració de Consums d'aquesta ciutat per diferents especies, puja a pessetas 1169'57.

Contra peresa...

¡Pobre xicota! encara que despés de tot no tenia res d'estrany lo cas en que s'trobava, l'estimava molt y a més confiava en que éll també a volia.

S'havia fet l'illusió e que l'hi compiria la promesa que va ferli alana sen, aixó es, que si escriuria sovint, molt sovint; una carta darrera l'altra. Cosa que deixá de fer puig si n'hi enviava una cada dos mesos era tot lo més y aixó om a extrao dinari.

Elia, es clar, prou li feya avinenta aqueixa falta, no deixava pas de dirli lo mo t que patia quan veyia passar dias y més dias lo carter sens arurar-se.

Aquest, que era un xicot encara, y no ignoraba la pena que e la sentia, hi feya la seva brometa brometa que si be de bon ésser, de primer a n'ella no li esqueya gayre; y no per res de mal referent al carter, puig com he d'te'ns era feta d'un mode molt decent y l'un d'e que pogués sembla una bula. Al contrari, aquest fins ac'há per aturarshi y consolaria, esforçantse en demostrarli l'infinitat de causas que podian influhir a que éll deixés de cumplir la prometença.

Ella semblava ni escoltarlo, massa ho veyia que tot era per no donarli un mal rato la falta de la carta, y per aixó que ho veyia la posava nequitosa tot quant se li deya per encoratjarla. Creya més de rahó pensarli encara que fós ma ehintlo que no disculpantlo.

¡Cuántas vegadas no li había sigut possible retornar lo plor al veurer no lo carter passava de llarch, tan sols mirantli y signantli ab lo cap que no hi havia res de lo que esperava.

Així ho demostrava aquest d'una manera tan expressiva, deixava entreveure d'una manera tan clara la pena que li feya, que sembla aya talment sentir bona part del sofriment que causava, a qui rebia lo desengany que éll sense volguer portava, tan que ella no trigá pas molt temps en adonarsen, y d'alavors ensa quan veyia que passava se l'mirava de fit a fit, com volguentli trobar una explicació d'aquell posat estrany que ja comensava a preocuparla.

El per la seva part, prou la notá aqueixa curiositat, més al volguer refusarla, se trobá que no podia, y quant més s'esforçava en no mirar a més s'hi encantava... més d'una vegada pensá com ho faria per entregarli la carta lo dia que la rebés... La gran sort que aquesta no venia may.

Acabaren per no dirse una paraula, ni un ni altre: éll passava de llarch com si tal cosa, ella encara que l'cor li deya que no tindria cara s'esperava quan li semblava serne l'hora del repart. Un dia éll, quan ja era un bon trós avall se girá, y sa mirada se topá ab la d'ella que com sempre no la desviava fins que tombava ó l'perdia de vista. Abdós s'enrogiren d'una manera soptada, éll apretá lo pas més que may, y ella entrá dins casa seva avergonyida...

Tan l'un com l'altre, sentian desitj de dirse alguna cosa, que clarament no sabian lo que era, pero

si molt distant del motiu que ls havia fet entrar en coneixensa.

Pot-ser no era res de lo que semblava. Qui sab si tot pleg t no eran res més que suposicions, fetas per gent de-enfeynada.

Pero quina l'en fora (pensava jo cada vegada que la casu irat me ls presentava parlant ab los ulls ó d'inos rant ab altres detals que no s'erán del tot indiferents) que aqueixa parella s'haguessin enamorat y tot per deixesa del altre.

¡Qui sab! Al fi y al cap lo carter era un home com los altres... y ella una dona com totes.

Barcelona, Agost 99.

ANTON SPAN VILAPLANA.

Secció oficial

Anunci

Sent varis los contribuyents per industrial que encara s'troban adendant alguns trimestres del passat any económic y havent sigut inútils totes las indicacions amistosas que pera conseguir sa realisació s'han practicat, taig present a tots aquells que s'trobin en aquell cas que si avans del dia 15 del actual no han solventat sos débits, me veuré obligat encara en centra de mon modo de ser, a obrar ab tot rigor empleant pera aixó tots los medis que m'concedeix la Instrucció pera realisarlos.

Així donchs y com últim avis ho faig present als deudors en lo ben entés que transcorregut lo dia 15 y sens perdre moment lo dia 16 del actual sortirá la Comissió a practicar los embarchs contra aquells que desoiguin mas amistosas advertencias.

L'Agent Recaudador, *Francisco Sanchez.*

Registre civil

del dia 8 de Agost 1899

Naixements

Francisco Cavallé Masdeu, de Francisco y Antonia.

Matrimonis

Cap.

Defuncions

Cap.

Secció religiosa

Sant d'avy.—Sant Llorens.

Sant de demá.—Santa Susagna.

Secció comercial

Bolsí de Reus

CARRER MONTEROLS, NÚMERO 27

Cotisació a Barcelona a las 4 de la tarde del dia d'ahir.

Interior	63'25	Cobas de 86	71'75
Ornans	11'65	Cobas del 90	59'75
S. Jan		Aduanas	95'25
Norts	50'65	Ob. 5 0/0 Almerga	87'25
Fransas	42'35	Id. 3 0/0 Fransa	42'93
Filipinas	76'		

PARIS

Exterior	61'10	Norts	
		GIROS	
París	23'90	Londres	31'25

Se reben órdes pera operacions de Bolsa. Compra y venta al contat de tota classe de valors cotisables de Borsa. Descompte de cupons y compra de monedas d'or de tots los països.

Cambis corrents

en lo dia d'ahir donats per la Junta Sindical del Colegi de Corredors de Comers de la plassa de Reus.

CAMBIS EXTRANJERS

	Ops.	Diner.	Paper
Londres 90 dias fetxa.			
» 30 dias vista		31'10	
París 90 dias fetxa			
París vista	23'80	23'50	23'80
Perpignan vista			

VALORS LOCALS

	PLAS.	Ptas.	OPER.
ACCIONS			625
Gas Reusense.	610		
Industrial Farinera	625		
Banch de Reus de Descomptes y Prestams.	500		
Manufacturera de Algodón	100	110	
Compañía Reusense de Tranvias			
Compañía Reusense de Tranvias privilegiadas de cinch per 100		150	

J. Marsans Roí

Representant: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA AGNA, 26.—REUS!

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona a las 4 de la tarde d'ahir:

Interior	63'25	Aduanas	95'
Exterior		Norts	50'60
Amortisable		Fransas	42'35
Cobas 1896	71'62	Filipinas	11'65
Cubas 1890	59'75	Obs. 6 0/0 Fransa	85'62
Exterior París	59'75	Id. 3 0/0	42'87
		GIROS	
París	23'90	Londres	31'25

Anuncis particulars

LA ELECTRA REUSENSE

Per rahons fàcils de compendre, la societat «Gas Reusense» acaba de fixar preus inverossimils al fluit eléctric, que en plasso més ó menos llarch se proposa servir als seus futurs abonats. Aquest acord del «Gas Reusense» donará com a immediat resultat la anulació del fluit gás en aquesta ciutat y sa substitució per lo fluit eléctric. Comprehentho així nostra Societat, se proposa ampliar considerablement y desde ara la nova instalació que está portant a cap en aquestos moments a fi de servir en breu plasso las demandas que indubtablement, ha de rebre del públich reusenche y a las que atendrá per torn rigorós.

Apesar de que ls preus que l'«Gas Reusense» fassa a sa última tarifa son exageradament baixos, «Le Electra» los accepta desde ara y en lo moment que l'sen contrincant dongui un servey regular d'alumbrat eléctric, nostra Societat establirá pera ls seus abonats los preus següents:

	Ptas.
Una lámpara incandescent de 5 bujlas	1'25
“ “ “ de 10 “	1'75
“ “ “ de 16 “	2'50
“ “ “ de 25 “	3'75
Preu del kilowat, hora.	0'50

En quant a las instalacions se fan desde avny en iguals condiciones que l'altra empresa.

Ab lo favor que l'públich nos dispensa res temem, se ns porta a la lluyta, a ella avém ab la tranquilidad del qui no la ha provocat devent solzament fer una manifestació: lo públich trobará sempre en la «Electra Reusense» la millor salvaguardia dels seus interessos. Reus 2 Maig de 1899. Per la «Electra Reusense» Lo Director.

LLET PURA DE VACA

VACAS SUISSAS

Hort de Pau Abelló

Se ven al carrer primer del Roser núm. 4.

ESCORIAS THOMAS.—Végis l'anunci de la quarta plana. Dirigirse a casa Gambús, carrer de Vila Bou) 12.

Telégramas

Madrid 9.

Telegrafian de Washington, que ls nortamericans gastaren en municions pera destruir las escuadras espanyolas de Manila y Santiago de Cuba 145.000 dollars.

Los periódichs fan constar que cap guerra ha sigut menos costosa pera ls Estats Units que la última ab Espanya.

—Castelló de la Plana.—A Vinarós y altres pobles d'aquesta provincia han ocorregut fets semblants als d'aquesta capital, sense graves consecuencias.

La nit ha transcorregut ab tranquilidad completa. —«El País» publica un telégrama de San Sebastián en lo que's diu que ls elements republicans y socialistas han acordat celebrar un meeting pera demanar la expulsió de las ordres relligiosas y solicitar l'acció popular contra las germanas Oblatas, ab motiu del accident ocorregut al convent que las mateixas ocupan en aquesta ciutat.

—Lo subsecretari del ministeri de la Guerra ha conferenciat ab lo Sr. Silvela, enterantlo d'haver rebut la sentencia relativa al procés de Santiago de Cuba.

Li ha manifestat que demá s'publicará el «Diario Oficial».

—Telegrafian de Panticosa que l Sr. Paraiso ha enviat un despaig al general Lopez Dominguez felicitantlo per sas derrereras declaracions.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

